

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НОВОРІЧНЕ ПОЗДОРОВЛЕННЯ РАДЯНСЬКОМУ НАРОДОВІ

Дорогі товариші, друзі!

Через кілька хвилин Кремлівські куранти почнуть відліковий, 1982 року. Кожна радянська людина зараз уміє оглядатися на прожитий рік і з надією вдивлятися в майбутнє. 1981 рік особливо значимий тим, що не тільки XXVI з'їзду партії, який відкрив перед радянським народом нові історичні перспективи, рік великої творчої роботи, напруженої боротьби за збереження і зміцнення миру. Рішення з'їзду дістали всенародне схвалення і успішно втілюються в життя.

Минаючий рік був нелегким і непростим: нас не балувала погода, тривожив розвиток міжнародної обстановки. Тим відрадніше усвідомлювати, що країна впевнено просувається вперед на всіх напрямках комуністичного будівництва.

Планомірно реалізується широка соціальна програма. Мільйони людей справили новосілля. Збільшується державна допомога сім'ям, які мають дітей, працюючим матерям і молододжонам, поліпшується пенсійне забезпечення. Зростає виробництво товарів народного споживання, розширюється сфера послуг.

Зразки ударної, високопродуктивної праці показують багато колективів металургів і шахтарів, нафтовиків і енергетиків, машинобудівників і хіміків, текстильників і харчовиків, будівельників і транспортників, колгоспів і радгоспів. Новими досягненнями порадували вчені, працівники освіти, охорони здоров'я, культури, радянські спортсмени.

Честь і слава передовикам і новаторам виробництва! Сердечне спасибі всім, хто примножує матеріальні і духовні цінності, зміцнює могутність Батьківщини, надійно охороняє її кордони.

Немає сумніву, що історичні рішення XXVI з'їзду партії і наступного (1981 р.) Пленуму ЦК КПРС, які будуть виконані, Запорука успіху — одностайна підтримка трудящими внутрішньої і зовнішньої політики партії, високе політичне і трудове активність радянського народу, його тісна згуртованість, підтримка Центрального Комітету КПРС. Політбюро ЦК на чолі з вірним продовжувачем великої ленінської справи товаришем Леонідом Іллічем Брежнєвим. Непорушна єдність партії і народу, дружба і братерство народів СРСР — джерело незламної сили радянського суспільства, запорука нових успіхів у комуністичному будівництві.

Дорогі товариші! Ці цілі були і залишаються для нас найвищими: комуністичне творення і збереження миру на землі. Ці цілі нерозривні. Партія і уряд роблять усе необхідне для забезпечення мирного життя радянських людей, послідовно проводять політику дружби і співробітництва між народами, дають рішучу відсіч підступам реакційних сил, вживають енергійних заходів, спрямованих на приборкання гонки озброєнь, на роззброєння. Радянський Союз вважає, що немає завдання більш благородного і гуманного, ніж відвести від людства загрозу терористичної катастрофи.

У цю новорічну ніч ми шлемо гарячі поздравлення, побажання миру і блага нашим зарубіжним товаришам і друзям, трудящимся соціалістичних країн, усім людям планети, які борються проти імперіалізму й реакції, проти гонки озброєнь — цього безумного і небезпечного маршування матеріальних і духовних сил людства, за мир і соціальний прогрес.

Новий рік уже десять годин крокує по неосяжній радянській землі. В ці хвилини особливо глибоко відчувається, якою великою, могутньою і прекрасною є наша Вітчизна: розмахом, людями, зверненнями.

Смислом оптимізму, творчих сил і енергії вступив країна в 1982 рік, рік 60-річчя утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Центральний Комітет КПРС, Президія Верховної Ради СРСР, Рада Міністрів СРСР впевнені, що радянські люди ознаменують ювілейний рік успішним виконанням планів і соціалістичних зобов'язань, дальшим підвищенням ефективності і якості роботи, виявлять високу організованість, дисциплінованість, вміння працювати з повною віддачею сил.

Сердечні новорічні поздравлення героїчному робітничому класові, славному колгоспному селянству, народній інтелігенції.

Новорічний привіт ветеранам партії, революції, війни і праці, радянським жінкам, молоді, доблесним воїнам армії і флоту.

Щирі побажання успіхів усім, хто в новорічну ніч знаходиться на трудовому посту, несе бойову вахту, працює далі від Батьківщини.

Мілого вам здоров'я, славних звершень у праці, навчання, творчості, дорогі друзі! Хай у кожній радянській сім'ї буде світло і святково!

Хай ця земля буде мирною неба!
З Новим роком, дорогі товариші!
З новими діями!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КПРС.
ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР.
РАДА МІНІСТРІВ СРСР.

Молодий Коммунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить
з 5 грудня 1939 р.

П'ятниця, 1 січня 1982 року

№ 1 (3041).
Ціна 2 коп.

З Новим роком, друзі!

60-РІЧЧЮ СРСР — 60 УДАРНИХ ТИЖНІВ

ПЕРШИЙ РІК ОДИНАДЦЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ ЗАВЕРШЕНО. ЗАКЛЮЧНИМ ЙОГО АКТОМ СТАВ ТИЖДЕНЬ УДАРНОЇ ТРУДОВОЇ ВАХТИ, ПРИСВЯЧЕНИЙ РОСІЙСЬКІЙ РАДЯНСЬКІЙ ФЕДЕРАТИВНІЙ СОЦІАЛІСТИЧНІЙ РЕСПУБЛІЦІ.

ЕСТАФЕТУ ПРИЙНЯВ 1982-й — РІК ЮВІЛЕЮ СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК. ТРИВАЄ ВАХТА, ПРИСВЯЧЕНА 60-РІЧЧЮ СРСР. ПРО УЧАСТЬ У НІЙ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ РОЗПОВІДАЮТЬ ГРУПКОМСОРГИ КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНИХ КОЛЕКТИВІВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ

Рік справджених сподівань

Марія СКЛЯРУК, групкомсорг комсомольсько-молодіжної зміни Гайворонської вагтажної залізничної станції:

— Рік 1981 ми завершили створенням комсомольсько-молодіжного колективу. Раніше кожен працював сам по собі, молодих залізничників хвилювали виробничі недоліки лише на своїх робочих місцях. Нині становище змінилося. КМК почуває себе причетним до всіх справ залізничної станції. Головна турбота комсомольців — перевиконання планових завдань. Наше життя стало цікавішим, змістовнішим. Тепер усі питання ми вирішуємо разом, допомагаємо одне одному в роботі. За підсумками соціалістичного змагання останнього місяця наша зміна виборола перше місце.

Останній трудовий передноворічний тиждень ми присвятили Російській Федерації. Кожен член зміни дав слово добитися в ці дні найвищої продуктивності праці.

У переддень Нового року всі трудові колективи звітують про свою діяльність. Є про що сказати й нам. Комсомельці — складачі поїздів Василь Рябчик, прийомсздавач Марія Грабчак, молодий комуніст стрілочник поста Юрій Сметанський постійно перевиконують норми. Завдяки спільним зусиллям колектив добився значного зменшення простоя вагонів під час вагтажно-розвагтажувальних робіт, а це — відповідальні надпланові состави.

На 1982 рік у нас чимало планів. І головні з них, звичайно ж, виробничі. Впевнена, що другий рік одинадцятирічної п'ятирічки виправдає наші сподівання.

Завершальний акорд

Олександр КРУТИЙ, групкомсорг КМК Бобринського телеаудіо:

— У новорічний вечір у кожній квартирі засвітився голубий екран. Прого, щоб кожен житель району міг подивитися святковий концерт, заздалегідь подбали наші телемайстри. В майстерні працюють досвідчені люди, приходять сюди й молоді. Ось уже кілька років тут зайнятий комсомольсько-молодіжний колектив Володимира Олександровича Климова. Наш колектив єдиний в області серед КМК підприємств побутового обслуговування, який працює за єдиним нарядом. Така організація праці дозволяє нам постійно перевиконувати завдання.

Перший рік п'ятирічки ми завершили достроково, подали послуг населенню на 54 тисячі карбованців. На телевізори, відремонтовані в нашій майстерні, немає нарікань клієнтів. Кожен із шести членів комсомольсько-молодіжного колективу гарантує високу якість виконуваних робіт. До нас надходить чимало заявок з віддалених сіл району, і комсомельці стараються вчасно їх виконати.

Перший рік одинадцятирічної п'ятирічки ми попрацювали непогано. Завершальним його акордом став ударний тиждень, присвячений РРФСР.

І. БРИГАДА, ПРО ЯКУ МРІЯЛИ

— Колектив наш немолодий. Йому вже років та й років. Та з першого складу, заїждили бригаду стали називати комсомольсько-молодіжну, бо серед тих, хто залишив бригаду, були не одні випадкові робітники, були й справжні, сумлінні, компанійські. — Причин для цього вистачало, у кожного свої. Йшли від нас одні, приходили інші: спеціалісти, випускники професійно-технічних училищ, дехто й зовсім без знання нашої роботи, учнями починали. А тепер, гадаємо, колектив стабілізувався.

Працюють тут ніні досвідчені, які мало не все свідоме життя віддали заводі, працюючи і вчорашні «петеушники». Понад двадцять років трудяться на агрегатному С. О. Атамас. Токар високої кваліфікації, людина чуйна, подільчива. Він один із тих, до кого прикріплюють новачків у першу чергу, бо знають — Станіслав Олександрович зуміє прищепити новобранцеві любов до робітничого фаху, зуміє знайти і розвинути в юнакові здібності, спрямувати їх на велику справу. Такої ж думки у бригаді і про Н. Ю. Василенко, С. П. Котка, молодого ще Олександра Гончаренка.

Ярослав Костів — на особливому рахунку. Йому навіть трохи задрів: стільки кипучої сили у хлопця, яку він, як ніхто, вміє реалізувати. Його ставлять за приклад. І старим, і молодим.

Отже, бригада є. До такої, якою вона є сьогодні, йшли довго. Може, тим вона й дорога кожному.

На цей рік комсомоль-

сько-молодіжна покладзе великі надії ще й тому, що збираються хлопці і дівчата працювати за єдиним нарядом. На найвищий рівень підніметься дисципліна праці, а разом з нею і продуктивність, про яку бдитимуть особливо, адже брак стане браком не одного, а всіх. Кожен прагнучиме оволодіти суміжною спеціальністю, якщо сьогодні це — прагнення окремих, то в ком-

Скляренка, немовби вперше чує цю розповідь і боїться щось у ній пропустити, наче прагне запам'ятати все до дрібниць.

Його прізвище я вперше почу в червні минулого року. Секретар комітету комсомолу заводу Валентин Дудник подзвонив тоді в редакцію і повідомив, що Ярослав виконав план першого року одиннадцятиріччя.

Коли я сказав Костіву

дій виробничник. У ставленні до роботи, у прагненні своїх.

— Фактично дві норми за день — важко. Це навіть не під силу людині, — признається Ярослав. — І якщо не обставини, що змусили мене працювати за двох, то про виконання дворічного завдання за один рік годі було й думати.

Справді, напарник Ярослава по роботі Володимир

них предметів мав найвищу оцінку — «відмінно». Він і справді найдуже любив уроки з цих дисциплін, хоча навчався рівно і мав інтерес до літератури, історії, географії... На механіко-будівельний факультет Кіровоградського інституту сільгоспмашинобудування вступив без вагань — з дитинства любив щось майструвати, лагодити, конструювати.

Жага винахідництва супроводжує його з дитинства. Він уперше подумав про це, з Кіровограда часто приїжджав до рідної трішки: хвилювався, навідувався шоразу а рідну домівку, бо знав, що на нього чекає бодяга однокласника зустріч із товаришем дитини роки Володимир Цурманом. Володимир навчався в поліграфічному училищі з Львова, не міг так часто приїждити, як Ярослав. Але й для нього новий приїзд був святом. Хлопці тоді на весь час, який мали у своєму розпорядженні, віддавалися ідеї, ідею мали звичайну, але на розробку її, надто втілення, небагато. Ревесники зазналися б. Задумали хлопці сконструювати літальний апарат. І навіть не спрага відчувати себе в польоті, коли кругом тебе простір і ти єдиний у ньому, зі своєю машинною, і страх і радість у грудях твоїх водночас борються і має перемогти останнє, інакше чи варто було б ідею робити дійсністю; навіть не спроба випробувати себе на крило опанувала тоді юнцями, — мали вони одне непереможне бажання: конструювати, винаходити. Вони й самі не знали, чому саме взялися за літальний апарат, адже можна було задумати й простішу модель. Коли, зрештою, сідаєш за кермо будівельного крана — без ризику не обійтися. Це у них мало бути поперед, та до нього вони не дійшли, вже було все на папері, вже змислили матеріал для майбутньої машини, вони бачили його, того птах, але, закінчивши зусилля, мусили роз'їхатися, і святі, яких вони так чекали, стали приходити рідше.

Тепер Ярослав у вірній ідеї. Вона серйозна, набагато серйозніша від усіх інших, втілених у життя досі. Хлопець про неї ще не може говорити голосно (та й було б це неспроможливо, бо потаємним заздалегідь не хвалиться), не називає її, та що вона вже заповнила хлопця повністю й безповоротно — впрочитав це у Ярославових очах.

В. ТЕЛІЖАН.

На знімку: члени КМК цеху № 2 Кіровоградського заводу тракторних гідроагрегатів Олександр Аджигалов, Сергій Полудненко і Ярослав Костів. Фото Б. ГРИБА.

НАБЛИЗИТИ ДЕНЬ ЗАВТРАШНІЙ

плексній бригаді замінити відсутнього з певної причини робітника стане необхідністю.

2. СТО ПРОЦЕНТІВ— НОРМА?

Високий, стрункий хлопець. Очі дивляться прямо, спокійно.

Ми сидимо в парткабінеті цеху, неквапливо ведемо розмову про робочі будні. Він уважно слухає майстра дільниці Григорія

про те, чого саме прийшов на завод, хлопець одразу став відмовлятися: — Це, мабуть, не той випадок, коли про успіх треба говорити на повний голос. Та й писати не слід би було, адже мені, аби досягти сьогоденного результату, доводилося працювати і в позаробочий час...

Однак про цього скромного, зовні спокійного чоловіка мені все ж таки хочеться сказати слово. Навіть не тому, що він уже виконав план двох роківнинишньої п'ятирічки, а тому, що переконаний — таким повинен бути моло-

Шпильовий захворів. Токерів на заводі не вистачало, і Ярослав без вагань погодився працювати і за товариша, аби його відсутність не відбилася на виробничих показниках бригади. Ось саме тоді (в травні—червні минулого року) Ярославу доводилося іноді перепрацьовувати.

Чому просто, про які часто говориться на зборах, в особистих розмовах, виключені у Ярослава Костіва? На це запитання можна відповісти кількома словами: бо він, коли треба, і налашди, і слюсер, і електрик. А треба ними бути постійно — устаткування у бригаді давніше не нове. Ярослав — повний господар на своєму робочому місці.

Таким повинен бути сучасний робітник. Освоєння суміжних спеціальностей — справа вкрай необхідна. Для цього потрібний час, досвід. Його у Костіва було небагато, коли він самостійно став до верстата, але має хлопець багаж знань значно більший, ніж просто токарь, — має вищу спеціальну освіту.

3. ОКРИЛЕНИЙ

В атестаті про середню освіту Ярослав Костів з фізики, математики, хімії та інших так званих точ-

У НІЧ НОВОРІЧНУ

Один. Два. Три. Б'ють кремлівські куранти. Пливе над країною гад їхній малий космос, сповіщаючи про прихід нового, 1982 року.

Чотири. П'ять. Іскриться в урочисті піднятих келихах шампанське. Затих гамір за святковим столом. Успіхаються в передзвіні курантів радянські люди. Добрими спогадами прозвужають вони рік минулий.

Шість, сім... Не втримався Микола Уманець, машиніст електровоза вантажної колони знаменського локомотивного депо імені Бурича ЛКСМ України і наперекір усім правилам і вимогам викликає свистом. Не біля ошатної лінійки зустрічає комсомольське свято. Мчить розкирено на своєму електровозі в новорічну ніч. Веде з рік новин народногосподарськи вантаж, щоб примножити надплановий комсомольський рахунок.

Вісім. Дев'ять... А немовлятам і ондиудже до урочистих сенунд.

— У-а-а, а-а, — сповіщають світ про свою появу. І високо-високо піднімають на руках щойно народжених фельдшер-акушерки пізнього будинку № 1 Віра Лисенко і Наталка Оката. В новорічну ніч їхнє місце ось тут, біля наймолодших громадян великого Союзу РСР.

Десять... Відлунюють куранти.

... В операційному замініській телефонній станції не чути курантів. Тут іде напружена зміна.

Своєю трудовою вахту несе комсомольсько-молодіжна бригада Галини Василенко.

— З наступаючим вас, дістатки! — почувається в навушниках телефоністки групкомсорта Ольги Авіж чинис радісний голос. — Прийміть, будь ласка, задоволення...

Одиннадцять. Двадцять! Здрастуй, рік Новий! Рік щастя, миру, наших світлич надій!

Н. ЧЕРНЕНКО.

Телеграма з юності

Він, Іван Костянтинівич Бобер, учитель історії, комуніст, ветеран Великої Вітчизняної війни, прийшов до своїх учнів на поворітний бал.

Зійшлися в школу комсомольці села — колишні її випускники. Не забувають своїх молодих друзів, бо на бистрий життя вони завжди разом, тож і свята у них спільні.

З юними і вчитель був юним.

Учив їх, а влітку, бувало, й сам працював на скиртуванні сіна, — там, на луках біля Висі. І добре йти в погу комуністам і комсомольцям, школярам і молодим механізаторам, шоферам, хліборобам. Оп Леонід Булдаков, що ремонтує машини. Агроном Вали Боско. Не забуде 1981 року. Прийняли її в лави КПРС. Он Олена Боско, що трудиться на фермі. Вона депутат сільської Ради. Бобер теж депутат. Разом вирішують

складні питання, дбаючи про розквіт села, добробут його трударів, про зростання могутності Вітчизни...

І у всіх у них світла доля...

У зал до музики, до ялинки, до Діда Мороза і Снігуроньки в рік Новий ідуть і йдуть юнаки та дівчата в костюмах своїх любимоїх літературних героїв.

Є військові, малоземельці, космонавти, герої відродження, підкорювачі пілани, шахтарі, хлібороби... Про щось сперечаються прапороносці, розповідає комусь свою історію Олександр Кулик, палко говорить зі своїми механізаторами сам Олександр Васильович Гіталов. Мова йде про «Думу про хліб»!

І як тут усе переплетено з історією та сьогоденням, з любов'ю до Батьківщини, до Партії!

Хтось торкає за руку Івана Костянтинівича.

Обертається — і очам не вірити!

Перед ним... Його командир, командир особливого авіаційного полку Валентина Гризодубова!

І два молоденьких лейтенанти. Один із них і вручає телеграму:

— Вам, Іване Костянтинівичу, телеграма з юності, телеграма від командувачів! І в ній два слова: «Переведення дозволяю».

Юнаком, комсомольцем захищав він Вітчизну. Був інтурманом бомбардувальника. Зі своїми боювими товаришами лігав у ворожий тил до далеких та близьких об'єктів, скидаючи бомби на аеродроми, станції, колонії, ешелони. Захищав Москву. А коли почув про полк Гризодубова, написав рапорт — прохав перевести його туди. Завдання в полку було особливе, важке — зв'язок з партизанами.

Клепотаючи командування задоволило. І ось він прокладає курс одного з кораблів на партизанський аеродром. Везуть месинкам зброю, боеприпаси, одяг, газети, листи...

Б'ють ворожі зенітки, розриваються снаряди. Та льотчиків Гризодубові не спинити!

І вже на Князь-Озері, Червоному Озері і в легендах, і в житті їх зустрічає сам Ковпак, а з ним і звичайні, і незвичайні безстрашні, легендарні коваліки.

Скільки було тих польотів — до Ковпака, до Сабурова, до Федорова, в білоруські ліси!

І хто зміряє їхню відвагу? І хто зміряє їхню радість, і радість партизанів?

Телеграма з юності. Зал на мить притих. Усі розглянули поглядами до свого вчителя.

Що сказати їм, очам ясноюким орлятам? Як утиснути всі свої почуття в кілька слів?

Звівся і почав, почав з тих двох пам'ятних слів, що стали в ті грізні часи його долею: «Переведення дозволяю».

Микола СТОЯН.

с. Панчеве, Новомиргородський район.

ІНТЕРВ'Ю ЗІ ЩАСЛИВЧИКАМИ,

КОТРИ НАРОДИЛИСЯ І СІЧНЯ

Юркові Мірошніченку, котрий проживає по вулиці... начарського, сьогодні виповнюється рік. Перший день народження, перш ринка...

— Юрку, тобі подобається ялинка?

Хлопчик кивав на знак згоди, але відразу ж заперечливо крутить головою. Мама, Тетяна Іванівна, пояснює: Радощів було, як принесли ялинку! І стрибав, і в долоньці плескав. Та доторгується до ялинки. — І жоден. Тепер не підходить близько.

— А Діда Мороза ти не боїшся?

— Дай, — настигав вимагає Юрко. Мама дотримує з-під ялинки великого Діда Мороза. Юрко рішуче забирає у нього надищо і хоче зазірнути в торбу. Це ніяк не вдається. Хлопчик сердито сопє, а потім прасолюється горезнім плачем. Мама умиляє, та марно.

Яринка Завій уне хвилини десять сидить на стільці і не зводять погляду з іскрової ялинкової гірлянди.

— Чому ти не граєшся, Яринко?

— Бо мені не можна. Я вже доросла стала. Мені сьогодні три роки.

О, то, певно, Дід Мороз приніс тобі чудовий подарунок?

— Не Дід Мороз, а тато і мама. Більше платтячок і червоний. Тато і мама думали, що я сплю, а я все чула...

Таня Вергун — учениця 2-го «Б» класу середньої школи № 5 м. Кіровограда. Їй виповнюється сьогодні дев'ять років.

— Новий рік ти, мабуть, найбільше любиш з усіх...

— Аніж! Скільки подарунків! — А рік минулий чим тобі запам'ятався? — О, стільки цікавого було! Ми з учителькою Валентиною Федорівною їздили на екскурсію. Аж в Олександрівську. На цукровий завод і на хуторі Надія були. Там я самостійно найважчу задачу розв'язала...

Ростіть, щасливчики! Мирного неба вам, любові і...

Н. ЗЕЛІНСЬКА

Вечорниці по-кіровоградському

Вечір переходив у пізню ніч, лішаючи за порогом підмерзлі калюди (суб дощ). Гуртожиток Кіровоградського виробничого швейного об'єднання світився оранжевими світлами на три вулиці і на дві тротуарні зупинки. В клубі «Подружка» почалися традиційні вечорниці молодих швачок.

Ну де ви у вік технічного прогресу, космічних ракет і Алди Путачової по-вашому справжню прядку? рогаці! Задимлені, закінчені, якими наші бабусі рудували біля печі, а іхні діти «вишували» своїх надто вже неслухняних чоловіків?

У руках господарки Палазі — Людмила Кравчук робили ще кориснішу справу. Ними хлібосолна господиня, як зна-

менитий фанат Ігор Кіо, діставала з картонно-діктової печі... справжнісінькі вареники із сиром. Особливо пробував Чудова річ! У кіровоградському кафе «Варенична» таких не покусують.

— Дорогі гості — починає Палазі — Людмила Кравчук. — Прошу до столу, а то мій старий щось спізнюється.

— Та я — ось, жінко! — озивається раптом Свирид, якого на роботі звуть Леонідом Пустовоїтом. — Троху музику веду. Хай грають.

— А ми заспіваємо.

І українська народна пісня широкою хвилею накотується на столи, застелені святковими обрусамми, колише на стінах білопрілі рушники. Хлопці і дівчата в раціональному вбран-

ні серед світлиці як ударили в закаблукі! А в перерві...

Тьху ти, і де він тільки взявся! Здоровенний парубішко вмістився на покуті і з насолодою почав умінати о-та-ке сльозий пірижок із сиром. І навіть оком не моргнув, коли над його вухом гримнуло:

Дівча його цілує.

А він їсть пироги! Слово честі, це був якийсь чемпіон. З'єсти такого архипірижа можна тільки з великої неволи. І не інше.

На ці вечорниці запросили й кіровоградського поета Валерія Гончаренка разом з його музою. Щоправда, вітрина молодих переплутала райсний ібукна із солоними огірками, внаслідок чого замість інтимної лірики захопила поезію про борщ. Сланте-личесний поет став у позу Цицерона і пропонував голо-сом Ариадни Райкіна:

І хрумтить на зубках капуста Молодим апетитним хрустом...

Вірш вивисся таким смачним, що присутні на вечоринці їли мурко тричі, соизався і задоволено замуркотів. Як раптом почувся гарматний вибух оплесків! Переляканий істотсько дременув у коридор і високопів у відділку кватирку з другого поверху. Це було справді прекрасно!

Але ці вечорниці обхажувалися без випадки, що про подвиги б меморанди про зустріч із знаменитою козотською відьмою (як звелася неймовірно) — з легендарним форвардом місцевої футбольної команди Басюко Петушковом. Так ось, таким балачкою і виявився Василь Ковалчук. І думаю, що який на вечоринці був присутній український гуморист Павло Глазовий, то він би не шкодував своїх долонь, виподкуючи В. Ковалчука, котрий так серйозно-сміхотливо читав його гуморески.

...І досі не можу згадати, як можна було між столами, піччю, придкою і довгими почвами ушварити застального гопіа. До того ж не перевищити модного стилю і не спізнитись об уже згадані вище рогаці...

У календарі жартів, пісень і танців не вистачило тільки мусів та бород для велими коного «дйда» Свирида (забули прикрасити). Зате Палазі — Людмила Кравчук узяв час намагався накинати собі десерт-другий ронь, позаяк «старий» ледь-ледь минуло двадцять.

Не знаю, як кому, а мені дуже сподобався троїста, вареники і широкотіпмла усмішка Палазі, особливо, коли вона проводила гостей. Адже саме тоді ці загігдні господині намагалися всіх облагородити.

— Ну погуляйте ще, дорогі гості! Іде й Новий рік не настає, а ви вже хочете йти додому. А ну, дівчата, пісню...

Мені зостається лише додати, що ці вечорниці напередодні Нового року мешканцям гуртожитку виробничого швейного об'єднання допомогли організувати працівники обласного відділення Товариства любителів книги. І ще одне. Вечорниці в цьому гуртожитку — вже всьоме. Так що вони мають свої власні традиції. А тому й проходять невимушено, весело, по-кіровоградському.

В. ВАСИЛЕНКО.

ВІД УСЬОГО СЕРЦЯ

Творімо в ритмі сьогодення

Життя — це завжди невеличка подія в житті. І, як правило, приємна. В усьому разі, ми із задоволенням розкривали конверти, котрі прийшли на адресу редакції в минулому році. А їх було близько семи тисяч.

Надотворно співробітничали з нами протягом 1981 року: В. Базилевський, В. Гончаренко, А. Корінь, Е. Железняков, А. Кумарський, Р. Дайдакулов, М. Крищенко, С. Колесников, О. Рудько, І. Черячукіна, В. Шарій, К. Яценко, В. Твердоступ, В. Чередищенко, З. Татарова, Л. Шербина, О. Шугаєва, М. Хоренжко, С. Ілаліченко, М. Дерев'яко, М. Любенко, Л. Федченко, Д. Танський, В. Бровченко, М. Ножов, Ю. Мішанин, А. Курганський, В. Полішук, І. Корзук, В. Ковпак, М. Сінов (успішно Кіровоград). А Кримський (Кіровоградський район), М. Стоян, В. Стойчак (Новомиргородський район), І. Карант, М. Веніковський, Л. Гарасенко, Ю. Деружинський, В. Турченко (Світловодський), Т. Журба, М. Родиченко (Долішський район), Л. Савін, А. Косан, К. Башликова (Олександрівський), А. Семендієва, О. Рєзніченко (Голованівський район), В. Мочот, В. Рєзніченко, В. Лашук (Бобринський), В. Земіорин, І. Романюк, А. Рєзнік (Гайворонський район), К. Мєсєєв (Гайворонський район), С. Андрущенко (Петрівський район), О. Рябошапка (Знам'янка), С. Фененко (Новгородка), В. Полішук (Новоархангельський район), Л. Дмитрішин (Заліщицький район), Г. Настасєєв (Онуфріївський район), С. Кулинич (Добровеличківський район).

Завдяки їм газета стала цікавішою, змістовнішою, на її сторінках з'явилися матеріали, котрі викликали цілу залу вітуків. Найпопулярніші, як про те свідчить наша передплатна анкета, тематичні полоси «Молодого комунара» — «Гроші», «Вітрила», «П'яте колесо», «Диск-зал» — готуються, як правило, завдяки листам наших позаштатних кореспондентів. У проведенні масових заходів редакції активними помічниками стали працівники Гайворонського, Компанієвського та Вільшанського райкомів комсомолу.

Ми від щирого серця дякуємо всім любителям красного слова, робітникам і сільським кореспондентам за їхню невтомність, постійний пошук, небайдужість, оперативність у висвітленні цікавих і важливих подій у житті області.

Шановні друзі! Щиро вітаємо вас із Новим роком! Бажаємо щастя, здоров'я, нових успіхів у роботі по виконанню величезних завдань п'ятиріччя. Щедрого ужитку вам і палкого красного слова!

Веселе свято ялинки! Скільки незабутніх вражень залишає бою у дітей! І не тільки у дітей: свята цього з нетерпінням чекають і дорослі. Для дітей Новий рік — казки, ігри, пісні, жарту і забави, красиві карнавали, незвичайні пригоди, зустрічі з героями книг... Для дорослих — час трудових підсумків і планів на майбутнє.

З Новим роком пов'язані різні народні традиції і звичаї. В різних країнах це свято відзначають по-різному і не в один час.

На земній кулі Новий рік наразі приходиться до жителів островах Чиди в Північному океані, що розташовані на сто вісімдесятому градусі географічної довготи. Тут пролітає умовна межа зміни дати. І ті, хто напередодні нового року вирушає з архіпелагу Самоа в морську подорож в Австралію, зовсім втрачають Новий рік. Зі грудня вони перескакують умовну межу зміни дати і потрапляють в Австралію лише 2 січня.

В Уельсі і Шотландії за стародавнім звичаєм у новорічну ніч з останнім ударом годинника глава сім'ї широко розчиняє двері свого будинку. Він мовби випускає старий рік і запрошує ввійти новий. Але входить у дім не Дід Мороз, а хтось із гостей. Тут у новорічну ніч можна без запрошень прийти в будинок.

Нетини дід у Єдині Ліне понад тридцять років випускає до Нового року медаль-супер-нір із зображенням дитини, берхи на поросі.

Щорічно наприкінці грудня кожне шведське місто оголошує конкурс на свою «королеву миру» — Лючію, в якому беруть участь усі дівчата. Уорана Лючія наділає корону, на якій горять свічки по кількості роців «королеви», і в такому вигляді починає веселий обхід міських вулиць. Як і наш Дід Мороз, шведська Лючія роздає новорічні подарунки, допомагає дітям, хворим і старим людям. Наступного дня «королева» знову перетворюється у звичайну дівчину.

В Індії в передноворічну ніч забороняється сперечатися і сердитися. Усі повинні бути ввічливими, ласкавими.

НОВИЙ РІК КРОКУЄ ПО ПЛАНЕТІ

Яку сім'ю, значущі традиції, нозоричну гостинність господарів. Але все ж, гість гостю різниця. Важасться поганого ознакою, якщо першою поріг переступить жінка. Це загрожувало господарям великою неприємністю в майбутньому. Небажаним с перший візит у дім і рудих чоловіків, не в пошани й блондини. Зате брюнетів, які прийшли першими, господарі зустрічають із задоволенням. При цьому чорняві обов'язково позинні мати при собі шматок вугілля, який вони у вогнище і побавляти, щоб вогонь у ньому ніколи не погас.

В Італії в ніч на 1 січня вулиці безлюдні. А все через звичай викидати з вікон та балконів усе, що не потрібні: стільці, лампи, відра, а слідом за ними — цілий каскад хлопавок і конфетти. Хто з цих час перекував на вулиці, позинне бути обережним. Італійці звикли: якщо опівночі викинути стару річ, то наступного року прийдешні ще кращу, марнозирні намагалися. Зі грудня закінчили всі почати справи. В останній день старого року торжествують скупі: в передплату позичати гроші — погана прикмета: їх можуть не повернути.

Японці не визнають новорічної ночі, для них новий рік починається вранці першого січня. Зустріч нового року в цій країні пов'язана з багатьма давніми традиціями. Серед них є така: 31 грудня треба довго гуляти по вулицях, але перед цим необхідно не забути розрахуватися з позичками. Рівно опівночі дозволи храми у містах і селах відбивають 108 ударів (нині їх транслюють по радіо). З останнім ударом дзвона японці відразу ж лягають спати. Дуже важливо, що саме припиняється в цю ніч: у того, хто побачить уві сні птаха (краще сокола), новий рік не буде поганим; тим, кому привидіється священна гора Фудзіяма, забезпечено щастя. Перед сходом сонця японці виходять з дому, щоб урочисто зустріти сонце — перше сонце нового року. Зустріч нового року в Японії триває цілий тиждень. Про його початок повідомляють дзвони, що лунають звідусіль. Лише після цього японці сідають за святковий стіл.

На угорському новорічному столі не побачите курей, качок, гусей та іншої птиці. За старим повір'ям на пташиних крилах у новому році може відлетіти з дому щастя. Зате обов'язково на столі повинне бути поросля. При цьому не важливо — смажене, заливне чи... шовіладне. Поросля на святковому столі вважається заправною благополуччя і щастя таном в Австрії. Там, Мо-

у Сирії напередодні Нового року цілих процесій з музикою, прапорами, транспарантами вирушають за межі міста, щоб посадити дерево.

На Кубі після кожного удару годинника в новорічну ніч можна позинне з'їсти виноградинку. Двадцять ударів — дванадцять виноградин на щастя. А перед приходом Нового року кубинці наповнюють горняк чистою водою і рівно опівночі виливають її з віном на вулицю. Це значить, що Новому року вони бажають світлого, як вода, шляху.

В Ірані свято нового року — це свято приходу весни. Новий рік тут зустрічають 22 березня. За традицією глава сім'ї дарує домогачам нове урання, мешканці виходять на вулиці, розпалюють багаття і стрибають через них. Цього дня прийнято розсипати в домі старі гілочки гілля. А на столі обов'язково повинно бути сім страв, назви яких починаються з букви «с». Наприклад: «сіб» — рис, «савз» — зелень, «серке» — цибуля. І тоді, за давніми переказами, в домі поселиться щастя.

У Монголії, як і у нас, до дітей приходять з подарунками дід Мороз, але зовні він схожий на чабана. Це й зрозуміло, адже Новий рік у цій країні зазначається з веселим святом скотарів.

Мексиканці люблять рідиску. Тому їхній дід Мороз приходять з пучком рідиски. А діти цієї країни до Новорічного свята виготовляють з овочів і фруктів смішні фігурки.

Коли ж уперше люди почали дарувати подарунки на новий рік?

У єгипетських пірамідах археологи знайшли вази, зроблені близько трьох тисяч років тому. Вдалося прочитати напис: «Відкриття року доброго». Напевне, це й були перші подарунки і поздоровлення.

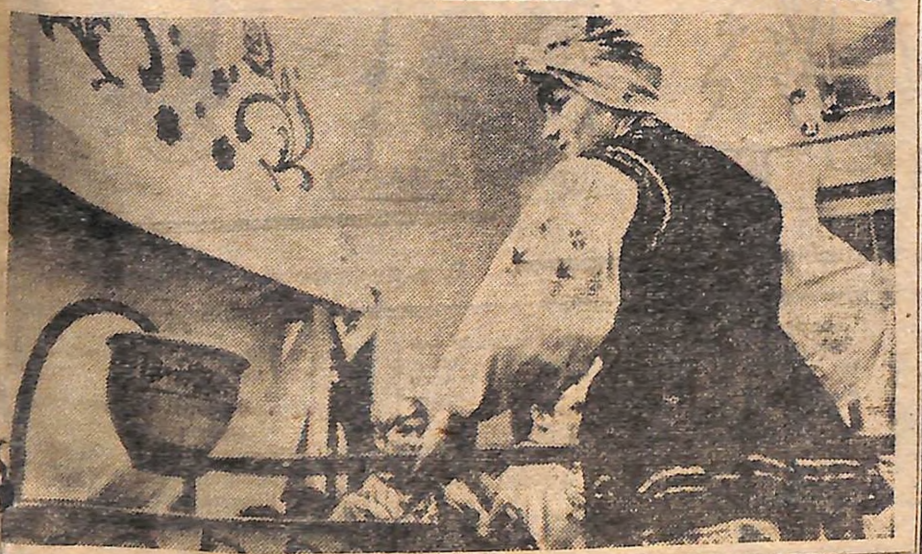
Нерідко Новий рік називають святом ялинки. Але не всі знають, що на Півдні, де ялини немає, її замінюють інші рослини: у В'єтнамі, наприклад, — мандарини, нове чи перське дерево, в Японії — модрина, прикрашена бамбуковими ростками, на Кубі — так звані італійські сосни — пінії і пальми, прикрашені вазами, яскравими іграшковими та електричними лампочками.

У різних країнах свої звичаї, свої традиції. Однак спільні для всіх трудящих нашої планети — новорічні надії на мир, на краще життя для народів усіх країн.

О. ШУГАЄВА,
завідуюча бібліографічним відділом обласної дитячої бібліотеки імені А. Гайдара.

На знімках: ліній вечорниці і без іскрометного танцю? (фото вгорі). За столом місця вистачило всім. Палазі — Людмила КРАВЧУК досить старанно поралась біля печі (фото внизу).
Фото В. ГРИБА.

КОТИЛОСЯ П'ЯТЕ КОЛЕСО

Ні, що не кажіть, а незвичайні речі під Новий рік іще трапляються. Ось і цього разу. Наш усіма шанований Петро Свистун, котрий, між нами кажучи, думає мало, говорить менше, а читає ще менше, ні з того ні з цього взявся за книги. Розкрив одну і — треба ж таке! — одразу натрапив на вірша:

Через ліс-переліс
Новий рік подарунки ніс:
Кому шапку смушуву,
Кому дулю дешеву...

— Еге! — вигукнув головний стельмах, згадавши раптом, що Новий рік — уже на порозі. — Що ж то ми матимемо на цей раз?

Та мерщій до адмінкорпусу. А там інші стельмахи давненько вже колесо рихтують, до зимової експлуатації готують.

Колісь щедрівники робили зірку за простим проектом. З тонкого вишневого палічка монтували п'ятикутну основу. Потім обклеювали її тонким папером, пофарбованим синьою, зеленою та буряковою фарбою. Високою — змочували зірку ріпаквою олією, щоб папір був прозорішим. Насаджували всередині зірки на цвяшок грубісну свічку і вирушали в дорогу.

Щедрий вечір,
Добрий вечір,
Добрим людям

на здоров'я...
Це колісь. А тепер — автоматика. Зірку роблять з плексигласу чи з різнобарвного скла. Замість свічки в усіх п'яти кутах — електrolампочки, до яких тягнуться проводки від батарейок. Спеціальний змикач — на державу.

Нова днина настала,
Яна не була!
Зірка ясна,
Зірка красна

На весь світ засяла,
До бригадира молодих механізаторів колгоспу імені Ульянова Ульянівського району Анаголія Харкавського, приміром, приїшли найпопулярніші артисти з Вільхівського сільського Будинку культури на чолі з лауреатом обласного конкурсу комсомольської пісні Іваном Мокимим. Засвітили зірку під вікном орденосця. Вони хотіли скласти співаку про те, як вільхівські хлібороби вирощують 50-центнерні врожаї пшениці. Але серед щедрівників не знайшлося поетів, котрі експромтом уміють складати вірші.

Тож включили рупор:
Ми прийшли вас привітати,
Землю злотом засівати.
Щедрий вечір,
Добрий вечір!

Господар запрошує щедрівників до світлиці, і вони, ставши плече до

плеча біля порога, спробували своїми голосами погасити на ялинці ліхтарі: Хай багатіє вся ваша хата,
Будем до ранку вам щедрувати.
Вам, хлібодаре, щастя й утіхи.
Дім щоб минало междоуліце...

Зібралися щедрівники на Кіровоградському ремонтно-механічному заводі Укрентресту. Більшість із них співає в заводському народному хорі «Бєрвінок», яким керує Борис Васильович Притула, колишній робітник-машинобудівник, випускник Одеської консерваторії, кандидат педагогічних наук. Щедрувати він учився в селі Коханівці на Одещині (довчався в Кіровограді — в музучилищі), а потім у бувалих щедрівників Завадівки, де його мати, сільська вчителька, купила хату у вишневому садку.

— Куди ж підемо в першу чергу? — перепитує Борис Васильович одну з кращих співачок — токаря, депутата обласної Ради народних депутатів Надію Юрковську.
— Авжеж, до ветеранів. Хоч би до Володимира Івановича Мельниченка. Його дружина — мати-героїня. Його діти всі до діла доброго навчені. І сам ветеран з перших післявоєнних років постійно на Дошці пошани, наставник молодих. Хата Володимира Івановича на вулиці

Першотравневій.

Пішли з Дідом Морозом, Снігуронькою. Ще від воріт відлуння: Ой зустрічайте нас, господарю, Ідемо з поклоном, З нами — зіздарі... І наблизились до вікна...

Від колишнього фронтовика рушили в мікрорайон, де будинки комунальні, багатопозерхові. Тут могла статися замінка. Бо спробуйте пощедрувати під вікном господаря, котрий живе на другому чи

третьому поверсі. Виручили заводські раціоналізатори та умільці: вони зробили кілька ходуль, прилаштувавши до них спеціальними гайками ричаги і

важелі-домкрати. Стаєш на ті ходулі — і вже ти під вікном. Треба вище — натискати на важіль — чакмак — і тебе вже піднесе до третього вікна. Розігналися щедрівники на ходулях, зірки підняли на рівень п'ятого поверху.

Ой ваша хата дуже висока, Вас привітають хлопці-пророки. Звідси нам видно рідні простори, Хай же на грудях сяють вам зорі...

Все обійшлося б добре, якби Дід Мороз не зашпортувався біля копанки, яких десятків зо два напорпали водогазопровідники біля заводу «Ремпобуттехніка». Довелось підняти його рогами. І тоді щедрівники вирішили обійти всіх тих, хто взявся оновлювати місто, але пе-

репутат формулу тієї перебудови та й накопав яркіз і ям, до Нового року не встиг дотримати свого слова, бо дуже довго засиджувався в клубі завсідників «Обіцянка-цяц-ка».

Теж стазали на ходулях під вікнами тих забувал, і аж з п'ятого поверху чулось:

Оце тобі, дяднчу, Обіцянка-цяц-ка, Буде в новім році Морони багачко. І тепер знадобу Вам вітрами віс. Хай вам на морозі Спина ізморіє. Щоб ви не дрімали, Любі забуваки, Щоб вас співачочі Півень нагальонав, Щоб будив-полохав, Як ще сон глибокий Ми вас всі вітаєм Із старим ще роком...

Один обіцяльник, котрий дав слово до Нового року здати будинок з оцінкою «зідмінно», але не встиг цього зробити, сахнувся. Він подумав, що то співають новосели, які таки оселились у квартирах, де порепана підлога і двері вітражками стирчать. Вискочив на балкон і теж заспівав:

Я вам дам по чарці, Тільки злізьте з дому. Не свердлите у серці, Щоб не було грому...

Дід Мороз скочив з ходуль і тьопнув торбою об землю: — Грець із ним! Такий не дасть гостинця. Краще ходімо он на ту вулицю. Там справжні господарі.

Йшли містом щедрівники на ходулях і без ходуль. І насколо котилося відлуння: Щедрий вечір, Добрий вечір, Добрим людям На здоров'я... А їм наче у відповідь з іншого берега Ігулу: Сійся, родися, Жито-пшениця, На щастя, на здоров'я, На новий рік, Щоб ще краще вродило, Як торі!

М. КРОКУН.

М. Крокун, скажімо, зібрав кругом себе чималий гурт хлопців та дівчат — не підступивши — і навчав їх різних чудернацьких штук. Ви тільки вслухайтесь:

Шедрик-ведрик,
Дайте вареник...

А втім, не забігатимемо наперед...

Завітаймо краще на наш новорічний вернісаж, де представлено шедеври художника Д. Безуглова. Автор створив їх, до речі, безпосередньо на лоні природи, простудився і... Не будемо, одначе, надто затримуватись у цьому залі. Сміх — вітамін, а вони у великих дозах шкодять. Аби зберегти у здоровому тілі здоровий дух, звернімося до плодів безсонних ночей Валерія Гончаренка.

У перший день нового року Валерій Гончаренко вирішив показати шанувальникам власного ж таки таланту ще одне своє справжнє обличчя. Відклавши бік ліричні вірші, він почав гострити ножа на сно-го ж таки брата-лірика...

— У чому річ? — захвилювалися поети.

— Розумієте, хлопці, — широко признався наш стельмах, — не можу спати ночами. Все сніється десь у першого і останнього кіровоградського пародиста Сергія Колесникова...

Парад пародій

Біля нашої синтетичної ялинки відбувся своєрідний поетичний герць. На сцену вийшов хтось у масці Тамари Журби. Він по-журбиному скромно зупинився, опустив очі і тихим голосом прочитав:

БЕЗПРИЧИННИЙ СУМ

Я одізнався печально: «Ще б мороз».

Я засміявся тоскно безпричинно.

Т. ЖУРБА.

На лиса раптом заєць вибіг. «Влип», — Собі подумав якоесь так невинно. Вухань сплунув, на того лиса — глип! І засміявся тоскно безпричинно. Той облизався печально: «Довгий прос Снігичає вже нарішті. Тож аж ось я!» І одізнався зайчесько: «Ще б Мороз...» Та в торбі Діда місія не знайшлася.

Потім хтось у масці Євгена Железнякова зупинився на авансцені. Він по-железняковському крутнув шиєю, обома руками пригладив на потилиці волосся і дзвінко продекламував:

ВЕСЕЛА ПЛУТАНИНА

Рипу, рипу черевинки,
Пдуть індійці на музичні.

Є. ЖЕЛЕЗНЯКОВ.

Чики, чики, чикірічкі,
Курці взули черевинки.
Верескніві поросота
Взули білі чоботята.
Взули гуси сапалата
І калюші — індичата.
Взули лапті каченята
І штиблетки — курчата.
І, нарішті, хтось у масці Петра Селецького несміливо нахилив і затупцював на місці. Він по-селецькому погладив стрижню голову, іронічно посміхнувся і провіщував:

ПОЕТИЧНИЙ СВИСТ

Враз проснувся перепел,
Свиснув...

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

Спала ти розніжено,
Та в цей пізній час
У три пальці перепел
Засвітив нараз.

Раптом поблизу вистрілили з хлопаки. Маски всі разом випали з руки невідомого, і перед нами постав... кіровоградський поет Валерій Гончаренко. Він соромливо нахмурився і проказав експромтом:

Іду, немов по лезу я,
Тверджу: потрібна нині
Пародія в поезії,
Як хрін до буженини.

Хай думку вірш святкує
І пісно солов'я,
Із нас я не кепкую —
Сміюся з вами я.

ВЕРНІСАЖ «ПК»

ЦІ КУМЕДНІ ПЕРЕДНОВОРІЧНІ ІСТОРІЇ ПІДГЛЕДІВ І РОЗПОВІВ НАМ
ПРО НИХ ХУДОЖНИК-ГУМОРИСТ Д. БЕЗУГЛОВ.

В. о. редактора А. РОМАНЮК.

«Молодой коммунар» —
орган Кіровоградського
обласного комітета
ЛКСМ України.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 38.

ТЕЛЕФОНИ: відділу листів і масової роботи — 2-45-36; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу номсомольського життя — 2-46-57; відділу пропаганди — 2-45-36; відділу учнівської молоді — 2-45-35; відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; відділу оголошень — 2-56-65; фотолабораторії — 2-45-35; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.